

результаті ударів або лежання тварини на твердій підлозі без підстилки. Козинець – напівзгнутий стан передньої кінцівки в ділянці зап'ястного суглоба, викликане укороченням (контрактурою) сухожиль згиначів. Наминки – запалення основи шкіри підшви копита у коня, тобто пошкодження м'яких частин копита з боку підшви. Наминки виникали в результаті неправильного кування, при надмірному зрізанні копитного рогу в ділянці підшви, при ударах, при стисненні підшви випадково застрягим камінцем тощо. Наминки найчастіше розвиваються на передніх кінцівках і часто супроводжується пошкодженням судин, крововиливом і просочуванням кров'ю товщі роги підшви. Іноді розвивалося гнійне запалення основи шкіри копита.

Ревматичне запалення копит (ревматичний пододедерматит) зустрічається тільки у коней у вигляді ураження двох передніх кінцівок. Це дифузне асептичне запалення основи шкіри копит, викликане дією холоду на спітніле, розпалене тварина. Причинами захворювання було напування розігрітого після роботи коня холодною водою, перебування зернового фуражу відразу ж після напруженої роботи. Захворювання розвивалося дуже швидко, тварина починає виставляти вперед передні кінцівки, спираючись на шпорні частини копит. Задні кінцівки в цей час кінч зазвичай підставляв під себе. Голова, як правило, опущена. Іноді відбувається відшарування рогової стінки від основи шкіри копита. Надалі це відшарування посилювалося, відбувалося порушення вінчика, який нерівномірно виробляє рогову стінку, в результаті в подальшому з'являвся кільцеподібний ріг, а копито перетворювалося в «їжакове», схоже на пральну дошку.

Проаналізувавши ураження кінцівок у коней на Орлівщинському іподромі Дніпропетровської області, було зроблено висновок, що коні достатньо часто травмуються, хоча й зустрічаються у них хвороби більш специфічні для конярства.

УДК: 619:618.:636.2

Бодай М.В., магістр II року навчання спеціальності 211 «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – Мізик В.П., асистент кафедри ветакушерства, внутрішньої патології та хірургії,

Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ПРОФІЛАКТИКА ЗАТРИМАННЯ ПОСЛІДУ У КОРІВ

На відміну від всіх інших сільськогосподарських тварин затримання посліду у корів спостерігається найчастіше. Згідно літературних даних пато-логія третьої стадії родів реєструється у 10-30% отелених тварин [1, 2].

Відомо, що затримання посліду погано впливає на послідуочу від-творну функцію корів, часто стає підґрунтям для ендометритів, кістозних перероджень та гіпофункції яєчників [3, 4].

Саме тому, питання пошуку нових ефективних способів профілактики затримання посліду у корів є особливо актуальним і відповідає сучасним проблемам тваринництва.

Мета роботи: обґрунтувати і апробувати методи профілактики пато-логії третьої стадії родів у корів

Дослідження проводили протягом 2019-2020 років в умовах ТОВ «Лани Вінковеччини» Вінковецького району Хмельницької області на коровах української молочної червоно-рябої породи.

Експериментальна робота виконувалась у два етапи. На першому етапі досліджень вивчали поширення затримання посліду, динаміку прояву пато-логії за сезонами року та причини виникнення даної патології. Другий етап досліджень був присвячений розробці методів профілактики затримання посліду у корів. Для цього за 55-60 днів до отелення було відібрано 45 тварин, з яких, за принципом аналогів, сформували дві дослідні та одну контрольну групи по п'ятнадцять голів у кожній.

Коровам *першої дослідної* групи двічі з місячним інтервалом за 30 днів до очікуваних родів вводили ЕвітСел в дозі 1 мл/50 кг маси тіла. При народженні плода для зняття «прогестеронового блоку» застосовували 2 мл естрофану, а для корекції метаболізму, посилення міотонічної функції матки і підвищення захисних сил організму внутрішньовенно вводили суміш броваглюкіну і 40% розчину глюкози з додаванням 50ОД окситоцину та підшкірно ін'єктували ПДЕ (плацента денатурована емульгована) в дозі 20 мл дворазово: при народженні плода і через 36 годин повторно.

Для тварин *другої дослідної* групи нами були апробовані превентивні заходи які включали разову ін'єкцію інтровіту за двадцять п'ять – тридцять днів до родів, а в день отелення підшкірно молозиво в дозі 30 мл та 10 мл утеротону внутрішньом'язово.

Третя група корів служила контролем, введення препаратів не проводили.

Дослідженнями встановлено, що у 35,5% корів ТОВ «Лани Вінковеччини» роди проходять із затриманням послідових оболонок. Випадки патології третьої стадії родів спостерігалися впродовж усього календарного року, навіть у літній період, коли тварини активно рухалися і отримували зелені корми рееструвались поодинокі випадки затримання посліду. Разом з тим слід відмітити, що пік захворюваності приходить на лютий-травень, період основних отелень.

Патологія частіше проявлялась у родиль сухостійний період яких тривав менше 50 днів, а отелення відбувалось в діапазоні 240-270 доби вагітності. Більш схильними до затримання посліду були корови в період 4-6 лактації із продуктивністю 5500 і вище.

Проведені профілактичні заходи сприяли виділенню плодкових оболонок у корів *першої дослідної* групи в середньому протягом $3,92 \pm 0,6$ годин, що на $2,17 (p < 0,05)$ швидше у порівнянні із тваринами *другої* групи і на $4,24 (p < 0,01)$ у відповідності до контрольної. Поряд з тим застосовані превентивні заходи по відношенню тварин *першої дослідної* групи дозволили стовідсотково попередити патологію третьої стадії родів, тоді як у *другій* групі затримання посліду реестрували у 6,7%, а у контрольній – 26,6% родиль.

Спостерігаючи за подальшим перебігом післяродового періоду ми встановили, що інтервал від отелення до прояву першого статевого циклу у тварин *першої дослідної* групи становив 38,8 доби, у корів *другої* групи перша стадія статевого збудження проявилась в проміжку 45,1, а в контрольній лише через

52,4 доби від отелу. Тривалість періоду від отелення до запліднення у корів першої та другої дослідних груп була вірогідно ($p < 0,01$) меншою на 44,4 і 28,3 доби у відповідності до контролю. В свою чергу тривалість неплідності у контрольній групі була найбільшою і становила $86,9 \pm 6,8$ доби, а у корів першої та другої дослідних груп вона була коротшою в 2,1 ($p < 0,001$) та 1,5 рази ($p < 0,01$) відповідно.

Таким чином, запровадивши систему профілактичних заходів, нам вдалося суттєво зменшити кількість випадків патології третьої стадії родів, уникнути серйозних ускладнень в післяродовий період і тим самим істотно скоротити сервіс період та зменшити неплідність корів.

Список використаних джерел:

1. Гришко Д.С. Лекції з ветеринарного акушерства: Навчальний посібник. - Х.: Прапор, 2003. - 400 с.
2. Костишин Є.Є., Стефанік В.Ю., Кацарабат О.А. Етіопатогенез і про-філактика затримання посліду у корів //Науковий вісник НУБіПУ. К., 2009. Вип. 136. С. 161-166.
3. Калиновський Г.М Морфологічне обґрунтування раціональної профілактики акушерської патології у корів: Автореф. дис... д-ра вет. наук Львів, 1993. 33 с.
4. Яблонський В.А. Проблеми відтворення тварин на рубежі ХХІ століття. // Науковий вісник національного аграрного університету. К., 2000. №22. С. 16–21.

УДК: 619:576.8:636.7:636.8

Бурбан М.Я., студент II курсу магістратури спеціальності "Ветеринарна медицина"

Науковий керівник – Каспров Р.В., кандидат с.г. наук, доцент
Подільський ДАТУ, м.Кам'янець-Подільський, Україна

ДІАГНОСТИКА, ЛІКУВАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКА НЕМАТОДОЗІВ М'ЯСОЇДНИХ

Гельмінтози дрібних домашніх тварин широко поширені, економічно значущі, і багато з них мають соціальне значення і становлять серйозну загрозу здоров'ю і життю людини. [1,4]

Гельмінти як компоненти біоценозів відіграють серйозну роль у передачі інвазивних захворювань. Багато гельмінти диких м'ясоїдних тварин паразитують на домашніх тваринах і становлять велику епідеміологічну небезпеку для населення. [1,2,4]

Серед інвазійних хвороб собак та котів, незалежно від регіону, сезону, віку та породи, найбільш часто реєструються гельмінтози травного каналу. Частіше проявляються гельмінтозні мікстинвазії у собак в складі нематод *Toxocara canis* родини *Anisakidae* і *Toxascaris leonina* і родини *Ascaridae*. При моноінвазії з *Toxocara canis* і *Toxascaris leonina*, а також в мікстинвазії з цими нематодами в організмі собак відбуваються стадійні зміни органів і систем, виникає дисбактеріоз кишків і розвивається асоціативне захворювання гельмінтобактеріальної етіології. Важливим фактором поширеного поширення собачого токсокарозу є високий репродуктивний потенціал *Toxocara canis* у тварин. У грамі фекалій собак міститься до 40 000 яєць *T. canis*, одна самка в день може виробляти до